Wat is de ervaring en de aanpak van de huisarts bij een algemene check-up op vraag van de patiënt?

Haio: Rousseaux Laura , U.G.
Promotor: Heytens Stefan , U.G.
Praktijkopleider: HARTH Stefaan , TIBERGHIEN Stijn , VAN RENTERGHEM Arne

Context: Algemene check-ups bij asymptomatische patiënten worden regelmatig gevraagd in de huisartsenpraktijk, ondanks beperkte wetenschappelijke evidentie voor klinische meerwaarde. Ze kunnen leiden tot overdiagnostiek, vals-positieve resultaten en vervolgonderzoeken. Patiëntverwachtingen en de arts-patiëntrelatie spelen een belangrijke rol in de besluitvorming hierrond.

Onderzoeksvraag: Wat is de ervaring en de aanpak van de huisarts bij een algemene check-up op vraag van de patiënt?

Methode: Kwalitatief onderzoek met semigestructureerde interviews bij 21 huisartsen in Vlaanderen (2025–2026), geselecteerd via purposive sampling. De interviews werden thematisch geanalyseerd volgens de QUAGOL-methode.

Resultaten: Huisartsen ervaren een ambivalente houding tegenover de algemene check-up. Enerzijds zien ze dit als een opportuniteit voor preventie en patiënteneducatie, anderzijds ervaren ze frustratie door tijdsdruk, beperkte evidentie en onrealistische verwachtingen. De meeste artsen weigeren de vraag zelden, vaak om de arts-patiëntrelatie te behouden of onder invloed van patiëntendruk. De invulling van de check-up varieert sterk en wordt beïnvloed door patiëntkenmerken zoals leeftijd, voorgeschiedenis en levensstijl. Richtlijnen worden weinig gebruikt; beslissingen steunen vooral op klinische ervaring. De check-up fungeert vaak als ingangspoort voor bredere preventieve zorg.

Conclusie: Huisartsen gaan meestal in op de vraag naar een algemene check-up ondanks beperkte evidentie en ervaren hierbij een ambivalente houding. De aanpak is heterogeen en weinig richtlijn-gestuurd. Meer ondersteuning is nodig in het omgaan met patiëntverwachtingen en het bevorderen van evidence-based handelen.